

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 191 (3353) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Katolikus Diákothon

Apokaliptikus méretű világegés közepette szerte az országban mozgalom indult a katolikus diákothonok érdekében. Azért hangsúlyozzuk a történelmi idők fontos körülményét, mert sokan éppen ezt kifogásolták a mozgalom elindításánál. Lehet, hogy közöttünk is vannak, akik többé-kevésbé komoly méltatlankodással ezt fogják emlegetni, amikor közreműködésre hívják fel őket, vagy segítségüket és támogatásukat kérik. Éppen ezért hangsúlyozzuk: igen, a borzalmas világegés közepette is kötelességünk, talán jobban, mint máskor, a katolikus diákothonokért sikrasszálni, megvalósításukat, felvirágzásukat előmozdítani.

Az utóbbi időben különösen gazdasági vonatkozásban sok újságcikk, folyóirati tanulmány, sőt könyv is jelent meg az átmenetgazdálkodásról. Ezek mind azzal a kérdéssel foglalkoznak, hogy a háborus életből hogyan mentjük át a békébe a gazdasági intézményeinket, érdekeinket. Sokan már terveket is dolgoztak ki erre vonatkozóan. A készülődést egyöntetűen azzal indokolják, hogy az elmúlt világháború utáni gazdasági bajokat éppen a készülétlenség, a gondatlanság okozta. Amennyire igaz ez a megállapítás és amennyire indokolt a háború utáni békegazdálkodásra való készülődés, éppen olyan indokolt lenne az emberi élet más terein is a készülődés.

Az elmúlt világháború utáni krónikák ugyanis nemcsak gazdasági bajokról tudnak, hanem beszámolnak a hihetetlen méretű erkölcsi válságról is és feltárják a nyomában keletkezett szellemi, politikai és kulturális anarchiáról. Ezen a téren is meg lehet állapítani a felkészületlenséget és a gondatlanságot. Mert nem csak gazdasági téren kell biztosítani a dolgok rendes menetét, hanem a sokkal fontosabb szellemi és erkölcsi téren is. Szellemi és erkölcsi tekintetben is elő kell készíteni az embereket a „békegazdálkodásra”. Ha nincsenek tisztázott, világosan látó, önzetlen és áldozatkész férfaink, akkor újra felüti fejét a zürzavar, az anarchia és ismét elhatalmasodik fölöttünk az alvilág. Csak ki kell nyitni a szemeket és látni, figyelni kell az eseményeket. Politikai kalandorok, világnézeti szegénylegények jelentkeznek ismét sok helyen és egyre szemérmelenebbül nyújtogatják szennyes kezüket értékeink felé, hogy sárbarántsák azokat.

Éppen ilyen időkben kell otthont, termékeny melegágyat biztosítani az igazságnak, a jónak, a szépnek, ahol a fogékony ifjú lelkek előkészülhetnek a jövő feladataikra, megedződhetnek az igazi keresztény nemzeti, szociális és népi szellemben. Az egyetemes átmenetgazdálkodás keretébe tartozik ez is legalább annyira, mint a gyárak, üzemek, műhelyek, bankok és üzletek zavartalan menetének a biz-

Két döntő jelentőségű ütközet folyik a keleti arcvonalon

Eredményüktől függ, hogy melyik küzdő fél marad úr a Dnyeper-kanyartól északkeletre — Német ellentámadások jellemzik Keleten az általános harctéri helyzetet

Amerikai lap leleplezése a szövetségesek Olaszországgal kapcsolatos terveiről

Stockholmból jelentik: (MTI) Mint a Berlinből Stockholmába érkező jelentések hangoztatják, orosz támadásról már csak az oreli és charkovi szakaszon lehet beszélni. A Ladoga-tó vidékéről és a vjazmaj szakaszról a jelentésekben már nem történik említés. A harcok sulypontja Charkov és Izjum vidékén van. Az orosz jelentés szerint jelenleg két nagy páncélos csata folyik, az egyik Poltavától északra, a másik pedig északnyugatra. Mindkettő döntő jelentőségű és eredményüktől függ, hogy a két fél közül melyik marad ur a Dnyeper kanyarulatától északkeletre. A berlini jelentések kiemelik, hogy a németek a legnagyobb bizalommal várják a harc végét és számolnak az arcvonal megszilárdításával. Németrésztől ugyan el vannak készülve arra, hogy az oroszok újabb területnyeréséget érhetnek el, általában azonban a helyzetet már a német ellentámadások jellemzik. A németek Charkovtól északnyugatra és délre szilárdan kitarthatnak a Szovjet támadásokkal szemben. A szívós német ellenállás annyira csökkentette az orosz előnyömlést, hogy az általános hadászati helyzet a szovjet térbeli nyeresége ellenére is változatlan. Izjumnál visszaverték a heves orosz áttörési kísérletet. Charkovnál ismétellen elkeseredett harcok voltak. A szilárd német védelem és az ellentámadások csak csigairamban engedik az oroszokat előbbre. Ha az oroszok nyolc hét alatt a charkovi szakaszon csak 50 kilométerrel tudtak előbbrejutni, azt is óriási veszteség árán, akkor, mint egy svéd lap berlini tudósítója közli, valóban inkább szilárd arcvonalról lehet beszélni, mint az orosz hadsereg sikereiről.

vonatkozó prémiumrendszer fogják bevezetni.

Bern. (MTI) Az Interinf jelenti: Mint hivatalosan közlik, a szövetségi külügyi hivatal jegyzéket kapott az olasz kormánytól Róma nyílt városá nyilvánítása tárgyában. Ezt a jegyzéket az olasz kormány kívánságának megfelelően, azonnal továbbították Londonba és Washingtonba. A jegyzékben az olasz kormány Róma katonai jellegű megszüntetése érdekében tett intézkedéseiről van szó. Ha a szövetségesek erre érdemlegesen válaszolnak, lehetséges, hogy az olasz kormány Svájcot kéri fel bizonyos ellenőrzési tevékenység megtételére.

A szövetségesek elismerték az algiri francia felszabadító bizottságot

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A brit hírszolgálat szerint Londonban hivatalosan közölték, hogy az angol kormány elismerte az Algirban székelő francia disszidens bizottságot.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A brit hírszolgálat washingtoni jelentése szerint Roosevelt elnök esztörtökön közölte, hogy az Egyesült Államok feltételeesen elismeri a francia disszidens bizottságot, amennyiben ez a szövetséges főparancsnokságok kívánalmával összeegyeztethető.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A moszkvai rádió — mint a brit hiroda jelenti — közölte, hogy a Szovjet Unió elismerte az algiri francia felszabadító bizottságot.

Boris bolgár király súlyos beteg

Szófiából jelentik: (MTI) A Bolgár TI jelenti: Boris bolgár király 3 nap óta súlyos betegen fekszik. Kezelését a legkiválóbb szakorvosokra bízták.

Szófiából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Pénteken délelőtt újabb hi-

Milyen jövőt szántak Olaszországnak a szövetségesek?

Genfből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Newyorkból érkező jelentés szerint Kingsbury Shmith, Washington legjobban értesült tudósítója az „American Mercury” című folyóiratban leleplezi az Olaszországgal kapcsolatos titkos amerikai terveket. Eszerint Olaszországnak szerény kisországgá kell átalakulnia, amely elsősorban az idegenforgalomból él. A nagy gyarmatokkal rendelkező római birodalom gondolatát örökre el kell felejtetni. Olaszországnak másfél éven keresztül szövetséges katonai és polgári kormányzat alatt kell állania. Azt sem szabad megengedni, hogy Olaszország egyszerűen csak az Egyesült Államoknak vesse magát feltétel nélkül alá, mert az Egyesült Államok az egyesült nemzetekkel kötött szerződésben kötelezte magát, hogy nem köt külön fegyverszünetet.

Az olasz hadsereg meghódolása után az Egyesült Államok kormánya az ösz-

szes felelős állásban levő olasz felelősségre vonja, magát a királyt sem kímélve, Azután Olaszországot le fogják fegyverezni.

Egyébként az 1861-es területet tartalmazta meg Olaszország. A Triest mellett határon azonban mégis kisebb változtatást fognak végrehajtani. Az olaszoknak Líbiába való telepítése olasz szuverenitás alatt nem jöhet többé számításba. Fel kell adnia Olaszországnak azt a tervet is, hogy a gabonatermelés terén önálló legyen. Ami a nehézipart illeti luxusgőzcsők különleges motorjai és luxusgépkocsik gyártására kell korlátoznia a termelést. Bort és tejet szabad előállítani, petroléumot, vasat és cinket a szövetségesek mindig az időnként megállapítandó keretek között bocsátanak Olaszország rendelkezésére. Ha nem lesz elég biztosíték a szállított áruk megfizetésére, akkor a búza el nem vetésére

tosítása. Mert minden összeomlik, ha nincsenek viharezzelt szívek és lelkek, amelyek igazi életet tudnak önteni minden intézménybe. Időszerű tehát, hogy a nagyváradi egyházmegye területén is foglalkoznak most ezzel a kérdéssel. Időszerű, hogy mindenki segítségére siessen a diákothonok ügyét előmozdító bizottságnak és tá-

mogassa azzal, ami tehetségétől telik. Aki ezt nem érti meg, legalább annyit tegyen, hogy ne akadályozza mások munkáját lelkesedését ellenséges érzülettel, vagy akár csak hideg közömbösséggel is. Nagyváradon, hálá Istennek, szépen el vagyunk látva középiskolás otthonokkal, de már a szomszéd egyetemi város, Debrecen

nagyon is rászorul egy nagy létszámú, erős katolikus főiskolás testre. Közlebről meghatározván nálunk ez lenne a diákothon mozgalom célja. De bele is akar kapcsolódni a mi mozgalmunk az országos megmozdulásba, amely a fent említett okok szerint a legidőszerűbb a második borzalmas világegés közepette.

Mozik műsora:

APOLLÓ: Kadétzserenem.
BELVÁROSI: Alomkeringő.
CASINO: Haláltánc.
KORONA: Csáládunk szűgyenc.

catales közleményt adtak ki az ural-
 kodó egészségi állapotáról, amely így
 szól: A cár állapota változatlanul ko-
 moly. Az orvosok azon fáradoznak,
 hogy megjavítsák a közérzetét.

**Véres összecsapás volt
Iránban az angol és szovjet
csapatok között**

Isztanbulból jelentik: (MTI) A (Sefa-
 ni Iroda jelenti: Iránból érkezett hírek
 szerint súlyos egyenlenség támadt a
 Szovjet és az angol megszállócsapatok
 között, az ország szovjet befolyás alatt
 álló részének kiterjesztését célzó mosz-
 kvai főrekvés miatt. Brindzsán közelé-
 ben véres összecsapás volt az angol és
 szovjet csapatok között, aminek követ-
 keztében a két fél vesztesége halottak-
 ban és sebesültekben több mint 400
 ember. A bonyadalmak csak az ameri-
 kai csendőrök közbelépése vetett vé-
 get. Más hírek szerint Iránban tovább-
 ra is folytonos lázongás van és erőszá-
 kos rombolások történnek. Egy vonat,
 amely a szovjetnek szánt északameri-
 kai hadianyagot szállított, kurd törzsek
 merénylete következtében elpusztult. A
 szerelvény áthaladása pillanatában
 ugyanis felrobbantották alatta a hidat.

**Salazar elnök érdekes
nyilatkozata Portugália
semlegességéről**

Lisszabomból jelentik: (MTI) A Ste-
 fani Iroda jelenti: Salazar portugál
 miniszterelnök a lisszaboni rádióban
 a többi között ezeket mondotta:

Bár Portugália kívül maradt a há-
 borun, nem lehet azt mondani, hogy
 nincs háboruban. Hadseregünk birtok-
 ban tartja és védelmezi területünk
 életfontosságú pontjait és kész arra.

**Egy kivétellel jóváhagyta a város
törvényhatósági bizottsága a rend-
kívüli közgyűlés tárgysorozati
pontjait**

600 ezer pengő többletet jelent a villamosáram díjának
emelése

Nagyvárad. Csütörtökön délután
 8 órakor tartotta rendkívüli köz-
 gyűlését a város törvényhatósági bi-
 zottsága dr. Hlatky Endre főispán
 elnöke mellett, a városháza köz-
 gyűlési termében.

A tárgysorozat 16 pontját hétfőn
 délután előzően tárgyalta a kisgyű-
 lés és ennek eredményét lapunk tel-
 jes részletességgel leközölte. A köz-
 gyűlés 20 perc alatt újra letárgyalta
 a tárgysorozatot, amelyet anélkül,
 hogy hozzászólás történt volna jóvá-
 hagytak.

Főbb pontok az alábbiak voltak: A
 város háztartása felvő évi költség-
 vetésének megállapítása, mely az elő-
 terjesztés szerint 1 millió 349.761
 pengőt tesz ki. A levente-lőtér befe-
 jezéséhez szükséges póthitel engedé-
 lyezése. Az összeg 55.825 pengő.

Ezután a Nagyvárad Városi Várost
 felemelt személydíjzabása követke-

hogyan eljuttassa azt a szerepet, amelyet
 a haza becsülete reá rótt. Ezt a tényt
 szem előtt kell tartaniok azoknak,
 akik arról ábrándoznak, hogy a sem-
 legesség a megsérthetlenség kérdé-

sével egyenlő értékű, vagy akik tel-
 jesen közömbösek mások szenvedé-
 seivel szemben. Mi békét akarunk, de
 a béke megőrzése érdekében meg kell
 védelmeznünk jogainkat, meg kell vé-

denünk egységünket, függetlenségün-
 ket és becsületünket. Ha kell minden
 portugál önként megad minden áldo-
 zatot, az életét is a hazáért, ősei pél-
 dája szerint.

**Mi nem tudunk nemzeti
életet "folytatni a keresztény kultúra
teljessége nélkül"**

Emlékmise és istentisztelet hősi halált halt kormányzóhelyettesünk
temetésének első évfordulója alkalmából

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A
 hősi halált halt Horthy István kormány-
 zóhelyettes temetésének első évforduló-
 ján, augusztus 27-én a budai Kapisztráni
 Szent Jánosról elnevezett helyőrségi
 templomban emlékmise volt, amelyen a
 kormány katolikus tagjai teljes számban
 megjelentek a miniszterelnök vezetésé-
 vel a honvédség minden egyes fegy-
 vernemének küldöttsége felvonult vitéz
 Szombathelyi Ferenc vezérezredes, ve-
 zérkari főnök vezetésével.

Hász István dr. tábori püspök fényes
 papi segédlettel kezdte meg az emlék-
 misét. Az egyházi zenét a honvéd ör-
 zászólalj zenekara szolgáltatta. Azután
 a tábori püspök rövid beszédben méltá-
 tatta a kormányzóhelyettes hősi halála-
 nak jelentőségét. Kiemelte, hogy nem
 circum dederunt mondanai gyűlt össze
 az ünnepi közönség, hanem glóriát zen-
 geni és hálát adni a felelős Istennek,
 hogy a magyar ég boltozatát új csillag-
 gal gazdagította. A szentmise 10 órakor,
 a püspök áldásával ért véget.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Sol-
 tész Elemér református tábori püspök
 a Szilágyi Dezső-téri templomban péntek-
 en délelőtt istentiszteletet tartott a
 keleti harctéren hősi halált halt vitéz
 Horthy István kormányzóhelyettes em-
 lékére. 10 óra előtt néhány perccel ér-
 keztek a kormány tagjai, Reményi-
 Schneller Lajos pénzügyminiszter,
 Bánffy Dániel báró földművelésügyi
 miniszter, Zsidely Ferenc kereskede-

lem- és közlekedésügyi miniszter. Szász
 Lajos közellátásügyi és vitéz Lukács
 Béla tárcanélküli miniszterek. A kor-
 mány tagjainak sorában foglalt helyet
 Radvánszky Albert báró, a felsőház és
 Krudy Ferenc, a képviselőház alelnöke
 is. Csataj Lajos vezérezredes honvédel-
 mi miniszter vezetésével népes katonai
 küldöttség jelent meg az istentiszteleten.
 Ott volt vitéz Jány Gusztáv vezérezre-
 des, Bajnóczy József vezérezredes, a ve-
 zérkari főnök helyettese, továbbá a bu-
 dapesti helyőrség különböző fegyverne-
 meinek vezetői. Megjelent vitéz Tu-
 ránszky László, Fáy István, Bárczay Já-
 nos államtitkár, Viczián István, Pest
 megye főispánja. A tábori püspök beszé-
 dében kegyeletesen méltatta az elhunyt
 kormányzóhelyettes vitézségét. Az isten-
 tisztelet a püspök imádságával ért vé-
 get.

**Az örök magyar igazsáért
halt meg Magyarország
kormányzóhelyettese**

A Magyar Országos Tudósító jelenti:
 Vitéz Horthy István temetésének évfor-
 dulóján a főváros közigazgatási bizott-
 sága rendkívüli gyűlésén Homonnay Ti-
 vadar főpolgármester emlékezett meg az
 elhunytról.

— Koronás fők, államfők fia nem
 estek el sűrűn az európai harctereken,
 — mondotta többek között — és ha a
 magyar nemzet kormányzóhelyettesének
 drága életével szentelték meg az évszázá-
 dok folyamán adott áldozatokat, e vesz-
 teségből új életnek, erős hitnek és fo-
 kozott erőnek kell kivirágoznia. Esz-
 mékért harcoltunk történelmünk évszázá-
 zadain át. Mi nem tudunk nemzeti éle-
 tet folytatni a keresztény kultúra tel-
 jessége nélkül, mert ezer évig véreztünk
 a keresztény kultúraért Európa védelmé-
 ben. Nem rajtunk múlik, hogy Európa
 nazvhatalmi, a világhatalmak nemzeti
 miként irányítják a jelent és jövőt, de
 emelt fővel állunk a Kárpát övezte Du-
 namedencében, mert ez a nemzet szaka-
 datlanul bebizonyította, hogy törhetet-
 lenül eljegyezte magát a szabadság és
 keresztény kultúra eszméivel. A mostani
 világégésben szeretnők remélni, hogy
 az egymással szembenálló felek, amikor
 egymás és a többi nemzet sorsát intézik,
 nem feledkeznek meg Magyarország ezer-
 éves védelmi harcáról. Ezért a magyar
 igazsáért halt meg Magyarország kor-
 mányzóhelyettese.

**Rendkívül élénk volt a Mep
tegnapi pártnapja**

A Magyar Országos Tudósító jelenti:
 A Magyar Élet Pártjának szokásos heti
 pártnapján, csütörtökön délután és este
 nagy élet uralkodott az Akadémia-
 utcai helyiségben. Megjelent Kállay
 Miklós miniszterelnök is, elvegyült a
 párt tagjai között, majd később vissza-
 vonult a párt egyik szobájába, ahol
 Lukács Béla miniszterrel, a párt orszá-

gos elnökével Bárczay Ferenc helyet-
 tes pártvezérrel és Kőlcsey István ügy-
 vezető alelnökkel tárgyalt. Később be-
 vonták Bencs Zoltánt is a tárgyalások-
 ba. Azután a miniszterelnök visszatért
 a párt tagjai közé, akikkel a nagy tár-
 salgóban beszélgetett. Az eszmeesere
 több mint két órát tartott.

**Takarékoskodjunk
a vezetéki vízzel!**

Az egyik debreceni lap hosszabb cikk-
 ben foglalkozott a kánikulai vízellátás-
 sal. A lap megállapítási teljes mérték-
 ben illenek Nagyváradra is, éppen
 azért annak megemlékezésével, hogy a tul-
 ságos meleg nálunk is szokatlan módon
 felemelte a vízfogyasztást, másképp
 pedig egyesek eléggé el nem ítélhetően
 feleslegesen pazarolják a vizet, a debre-
 ceni lap érdekesebb megállapításait kö-
 zöljük:

„Megfelelő körültekintéssel és főleg
 a közönség takarékoságra intésével
 enyhíteni lehetne a vízszolgáltatási za-
 varokon. A tapasztalat ugyanis az, hogy
 a közönség egyrésze pazarolja a vizet. A
 vízművek vezetőségének tehát szigorú
 felszólítással kellene fordulni a vízfo-
 gyasztó közönséghez a vízpazarlás meg-
 gátolása érdekében s a vízműveknek
 módjában lenne ezt az ellenőrzést és
 szigorú eredményesen alkalmazni is.

Például egy rendelkezés elegendő
 volna ahhoz, hogy a pazarlók kedvét
 elvegye attól, hogy a nagyközönség ro-
 vására pocsekolják a vizet. Ez a ren-
 delkezés pedig egyszerűen az lehetne,
 hogy amikor az e hónap vízárákat le-
 olvasnak a vízművek közvegi és az előző
 hónaphoz viszonyítva az óra lényegesen
 nagyobb fogyasztást fog mutatni, a
 többletfogyasztásért bírságpénzt, vagy
 más megtorló intézkedést alkalmazhat-
 nának. Megmagyarázhatatlan például,
 hogy miért lehet az egyik ház betonos
 udvarát tetőtől-talpig csuronyvízre be-
 locsolni, amikor ugyanott, vagy a szomsz-
 széd házában az emeleten valósággal
 elepednek egy kis víz után és általában
 minden ház felsőemeleti bérlői hasonló
 gyötrelmekkel küzdenek. Megfontolan-
 dó az is, hogy amikor a városi lakosság
 igényeinek kielégítésére csak szűkösen
 elegendő a víz, akkor gyepeket és par-
 kokat most is egész napon át locsolnak.
 Tény az, hogy a parkok üdesége is köz-
 érdek, azonban mégis fontosabb a la-
 kosság legelemibb igényeinek kielégíté-
 se. A parkolásra amíg az abnormis
 szárazság tart, mód nyílhat, ha a közte-
 reken és utcákon létesített légtalmi
 szivattyuskutak vizét igénybevevniék.
 Ezeknek a kutaknak az üzembelhelyezése
 lényegesen tehermentesítene a városi
 vízműveket és azt még a lakosság is
 használhatná.

Ezek után csak annyit kell hozzáfű-
 zünk a megállapításokhoz, hogy mi is
 takarékoskodjunk a vezetéki vízzel!

Elérte tetőpontját a Dnyeper-menti csata

270 szovjet páncélos dandár hadianyaga semmisült meg a nagy nyári csatában

Helsinkiből jelentik: (MTI) Berlini jelentés szerint a Dnyeper menti csata elérte tetőpontját. A tartalékok eddig egyik oldalán sem merültek ki. Charkov tartós védelmezése időt adott a németeknek, hogy felkészüljenek. Ennek a hatása rövidesen mutatkozik.

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda katonai munkatársának megállapítása szerint a szovjet július 5-ike óta több száz hadosztály bevetésével csak 15.000 négyzetkilométer területet nyert, tehát egész Ukrajna harmincadrészt. Ezért egymillió hatszázezer halottal, sebesülttel és fogollyal fizetett. A szovjet hadianyagvesztése 270 páncélos dandárt tesz ki. Ilyen nagyarányú erőfeszítésekre a szovjet már nem sokáig lesz képes.

Több helyről sikeres német ellen-támadásokat jelentenek

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: A miusi szakaszon, Izjuntól és Charkovtól nyugatra az erős szovjet támadások tovább folytatódnak, sőt sok helyen közelharcokra is sor került, mégis a szovjet támadások ereje alábbhagyott. Erre vall, hogy az arcvonal több szakaszáról nem jelentenek komolyabb tevékenységet, továbbá az, hogy a német csapatok több helyen sikeres elmentámadásokkal válaszoltak. Berlini katonai körökben ezzel kapcsolatban ismét megemlítik hogy a német hadvezetőség ezt a nyári nagy csatát tömörítő csatának minősíti és hivatkoznak arra a megállapításra, amely szerint az egyenesen gigantikusnak mondható szovjet veszteségek folytán aligha lehet arra számítani, hogy 1944-ben hasonló szovjet támadásokra kerülne sor.

Charkovnál tovább folytak a szovjet támadási erőlködések

Stockholm. (MTI.) Az oroszok állandó harcokban újabb területnyerésre törekednek, hogy mint Berlinben vélik, támadást intézzenek Poltava és a Dnyeper kanyarulat ellen. Második céljuk az, hogy észak felől felgengyölítsék a német legdélibb arcvonalszakaszt. Mindezeket a katonai célokat nem tudták elérni. Az egyik moszkvai jelentés beszámol arról, hogy Izjuntól délre a német támadó oszlopok előrenyomultak. Ezeket a német csapatmozdulatokat úgy tekintik, mint összefüggő cselekményeket a doneci medence megvédésére. Moszkvai jelentés szerint Charkovtól északra két szovjet támadó oszlop nyomul előre, hogy felvegye a németekkel a harcot. A németek nagy megerősítéseket kaptak, hogy feltartóztassák az orosz előnyomulást.

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: A miusi arcvonalon az erős ellenséges támadások tovább tartanak. A bolsevisták újabb súlyos veszteséget szenvedtek. Izjum környékén a bolsevistáknak nagy áttörési kísérletét közelharcban visszavertük és az ellenséget visszavetettük. Az ellenség után nyomulva területet nyertünk. Charkovtól nyugatra a szovjet gyalogsági és páncélos erők

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: A német hadvezetőség Charkov térségében szerdán tervszerűen kiürítette Achirka helységét. A szovjet csapatok még tűz alatt tartották a várost, amikor a német csapatok már kiürítették.

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 1188-ik számú közleménye: Olasz és német repülők eredményesen bombázták a bizertai és augusztai kikötőkben lévő hajókat. Foggia város ellen az ellenség súlyos légitámadást hajtott végre. A ledobott bombák súlyos károkat okoztak. Kevésbé súlyos támadások Cotrone és Avelino tartomány ellen irányultak. Az augusztus 25-én végrehajtott angol-amerikai légitámadás során az ellenség 16 repülőgépet veszített. Hajókaravánjainkat kísérő tengeri járműveink két ellenséges repülőgépet lelőttek. *Ambrosio* tábornok sk.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: Német és Olasz bombázó repülőgépek szerdán Bizerta és Augusztai kikötőjében horgonyzó igen sok hajót támadtak meg és a kikötőberendezésekben nagy károkat okoztak. Bizertában leégett egy nagyobb utánpótlási anyagraktár. 22 ellenséges gépet lőtünk le.

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: Mint az angol hirsolgálat jelenti, az angol kommunista párt csütörtökön állást foglalt a quebeci értekezlettel kapcsolatban. Követelik a brit országgyűlés azonmali egybehívását és indítványozzák a második nyugateurópai arcvonal megtartását, valamint angol, szovjet és amerikai hármásértekezlet megtartását. Felszólítják egyúttal *Churchill* miniszterelnököt hogy erősítse meg kormányát olyan tetterős emberek bevonásával, akik hajlandók a Szovjetunióval megkötött szövetséget a végső következményekig tartani.

Szófia. (MTI.) Az Interinf jelenti:

Ellentétek a szovjet és az angol-szászok között a háború utáni terveikben

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti: **A washingtoni szovjet nagykövetség könyomatosa megállapítja, hogy Moszkva vezető szerepet szándékszik vinni a világ háború után megszervezésében. Moszkva helyteleníti azokat a terveket, amelyek Európai Egyesült Államok létesítésével foglalkoznak, vagy olyan Európa megteremtésével, amely különböző államszövetségekből, szövetségi államokból, vagy regionális államtömbökből állnak. Minden „helyesen gondolkodó” ember megérti, hogy a háború utáni világ és az egész világ megszervezésében az egyik vezető szerep a Szovjetuniót illeti meg, mint a legnagyobb kontinentális hatalmat. A cikk különösen elítéli a szövetségesek tervét, hogy Kelet-Európában föderációt alkossanak, amely a lengyeleket és más kelet-európai államokat foglalná magában és mintegy 125 millió embert foglalna össze. Ezt a tervet — mondja végül a szovjet nagykövetség könyomatosa — a Szovjetunió ellenségei propagálják és az elsősorban a Szovjet elleni irányul.**

Róma. (MTI.) A *Piccolo* a quebeci konferenciával kapcsolatban a következőket írja: Olaszország természetesen élénk érdeklődéssel követi a kon-

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 1188-ik számú közleménye: Olasz és német repülők eredményesen bombázták a bizertai és augusztai kikötőkben lévő hajókat. Foggia város ellen az ellenség súlyos légitámadást hajtott végre. A ledobott bombák súlyos károkat okoztak. Kevésbé súlyos támadások Cotrone és Avelino tartomány ellen irányultak. Az augusztus 25-én végrehajtott angol-amerikai légitámadás során az ellenség 16 repülőgépet veszített. Hajókaravánjainkat kísérő tengeri járműveink két ellenséges repülőgépet lelőttek. *Ambrosio* tábornok sk.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: Német és Olasz bombázó repülőgépek szerdán Bizerta és Augusztai kikötőjében horgonyzó igen sok hajót támadtak meg és a kikötőberendezésekben nagy károkat okoztak. Bizertában leégett egy nagyobb utánpótlási anyagraktár. 22 ellenséges gépet lőtünk le.

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: Mint az angol hirsolgálat jelenti, az angol kommunista párt csütörtökön állást foglalt a quebeci értekezlettel kapcsolatban. Követelik a brit országgyűlés azonmali egybehívását és indítványozzák a második nyugateurópai arcvonal megtartását, valamint angol, szovjet és amerikai hármásértekezlet megtartását. Felszólítják egyúttal *Churchill* miniszterelnököt hogy erősítse meg kormányát olyan tetterős emberek bevonásával, akik hajlandók a Szovjetunióval megkötött szövetséget a végső következményekig tartani.

A Zora ankarai tudósítójának jelentését közli, amelyben hangoztatja, hogy a Szovjetunió mindjebb érdeklődik a középkeleti helyzet iránt. Többek között *Litvinov* Kairóba, *Majszky* Teheránba érkezett. *Litvinov* már tanácskozott is *Nahas* pasával, valószínűleg a szovjet egyiptomi diplomáciai kapcsolatok megvalósítása érdekében. *Majszky* Teheránban megbeszéléseket folytatott az iráni külügyminiszterrel, aki a Szovjetunióval együttműködésre törekszik. A Szovjetunió a Közelkeleten mutatott diplomáciai tevékenysége a szovjet külpolitikai önállósági törekvésének újabb jele.

Moszkva vezető szerepet kíván magának a háború után

Az amerikai sajtó elégedetlen az angolszászok és a Szovjet viszonyával

Róma. (MTI.) A *Piccolo* a quebeci konferenciával kapcsolatban a következőket írja: Olaszország természetesen élénk érdeklődéssel követi a kon-

Berlin. (MTI.) A Nemzetközi Tá-jékoztató jelenti, hogy a július ötödikén kezdődött keleti nagy csatában az ellenség a német légvédelem és a vadászrepülők tevékenysége következtében 5203 repülőgépet veszített.

Miért mondott le Sumner Welles

Stockholm. (MTI.) Mint az *All-handa* Londonból jelenti, *Hull*, *Sumner Welles* utódjaként *Breckenridge Longot*, az Egyesült Államok volt római nagykövetét jelöltte ki. *Hull* ezért foglalt állást *Welles* szemben, mert az különvéleményét hangoztatta az északafrikai politikai vezetés kérdésében és *Hull* nem volt megelégedve *Welles* Oroszországgal kapcsolatos elképzeléseivel szemben.

Stockholm. (MTI.) A *Svenska Dagbladet* jelentése szerint, miután a *Hull* és *Welles* közötti hatalmi küzdelmet nem lehetett soká eltitkolni és már már megbénította a külügyi hivatal munkáját, *Rooseveltnak* nem volt más választása, mint *Welles* elbocsátása. *Hull*nak több híve volt, különösen a déli demokratikus államokban, mint *Welles*nek, szintúgy a kongresszusban is.

Stockholm. (MTI.) *Newyorkból* jelentik, hogy a *Newyork Times* hangsúlyozza, hogy a Szovjetunió, Anglia és az Egyesült Államok között a kapcsolatok távolról sem kielégítőek. Az oroszok a harctér egyes szakaszain elért sikereik ellenére is elégedetlenek és egyre erőteljesebben követelik a második arcvonal megnyitását. Sokat írtak Oroszország megértésének szükségességéről, de a megértésnek s együttműködésnek két oldalának kell lennie. Az oroszoknak igazuk van, amikor azt hangoztatják, hogy a háborút nem lehet megnyerni ha Anglia és az Egyesült Államok nem mozgósítják egész szárazföldi hadseregüket a tengelyhatalmak ellen. A szovjet vezetők azonban nincsenek abban a helyzetben, hogy politikai irányelveket írjanak elő a fenti kérdések megvitatására, mert nem vesznek részt a szövetségesek értekezletein. Elfogadták fegyvereinket, harcokcsijainkat és repülőgépeinket, de soha nem tájékoztattak bennünket szándékaikról. A szovjet vezetők ahelyett hogy bizonyos meghatározott időn belül követelik a második arcvonalat, jobban tennék, ha résztvennének a szövetségesek katonai értekezletein, hogy fogalmat alkossanak azokról a roppant nehézségekről, amelyek elé a tengeri háború és a tengeri közlekedési vonalak állítják a nyugati hatalmakat.

„Független polgárok” szervezkednek Nagyváradon is

Ügynökök havi fixel és százalékkal — Zsidók a háttérben

Nagyvárad, aug. hó.

Nem csak magyar jelenség az, hogy az első világháború utáni politikai csőd levitelt gyászlovagjai újabb szereplőre jelentkezők, hangos felkinálkozásukban a tisztesség és mérték tartás minden követelményét félrelökik. Nálunk azért mégis különös színvonalú az egész kérdésnek, mert az első világháború után ebben az országban tört fel legmélyebbről a politikai alvilág szennyes áradata. Másutt is megjelentek mostanában a rég elfeledett liberális és demokrata elemek, de tudva azt, hogy annakidején az ország bomlásával, az anarchiával szemben tehetetlenek voltak és mégis csak erőkezű emberek biztosították az államélet és nemzeti lét folyamatoságát, szerények és illedelmeseek, ezzel is igazolva esetleges elhivatottságukat. 1918 és 1919 magyar eseményeinek szereplői azonban többé-kevésbé burkoltan szemérmetlenül és vakmerően támadják azokat az alapokat, amelyeken az anarchia veszedelméből szerencsésen kikerült és megszilárdult magyar élet nyugszik.

Ujabb független polgári párt néven dobott be néhány akarnok egy követ a politika viszonylag csöndes vizébe, hogy felkavarja azt és a zavarosban halászhaszon. A természet kerlelhetetlen törvényei szerint hullámgyűrűk keletkeznek ilyenkor, amelyeket meg lehet figyelni a víztükör különböző pontjain. Így jutott el városunkba is a „független polgárok” mozgolódása. Az egész mozgolódás háttérben természetesen zsidók állanak, akik a jelenlegi időt fölülte alkalmasnak tartják a politikai porondon való új megjelenésre. Érdekes, hogy Kolozsváron szintén megjelentek ezek a hullámgyűrűk s annyira azonosak a mieinkkel, hogy kolozsvári lapjaink alábbi „méltató” cikkét szinte kísérteties pontossággal irhatnánk át nagyváradi „méltatással”:

„Amint utóbb értesültünk — írja említett lapjaink — Erdély fővárosában vasárnap az úgynevezett Független Polgári Párt alakuló ülést tartott. Valamit félfülle hallottunk is a pártalakításról, őszintén szólva, nem vettük komolyan. Néhány politikai akarnok alá nem akartunk látatni a ha most mégis néhány sorban megemlékezünk a tökéletes érdektelenség jegyében megindult politikai mozgolódásról, azt csak azért tesszük, mert vannak olyan lapok, amelyek túlzott jelentőséget próbálnak adni egy olyan pártalakításnak, amelyhez a komoly kolozsvári magyarságnak semmi köze nincs. Már egy ízben foglalkoztunk Dánér Lajos állásnélküli református lelkész és nagy „állatköltő” politikai ügynökösödésével, de arra valóban nem számítottunk, hogy kincses városunkat személyes jelenlétével fogja kiütni a nagy „államférfi” is. Ki lenne más e nagy államférfi, mint Bartha Albert, a gyászszövetség Károlyi-kormány volt hadügyminisztere. Mint ilyen, gyorsan levitelt, ha jól emlékszünk, három-négy hónapig volt „kegyelmes úr”, sőt, ha múltjára visszatekintünk, még azt is el kell ismerjünk, hogy ugyanilyen röpké átmenettel „bánáti köztársaság elnökeként” is szerepelt. A nyugalmazott miniszter úr, ha a belpolitika vízein hullámzások zajlottak, időnként felcsapott aktív politikusként is. Pártokat szervezgetett, de ezek a pártok gyorsan lebuktak, vagy átalakultak. Politikai ambíciója azonban már tartósabb

s most is felfedezte, hogy egyedül ő képes a „Független Polgári Pártot” életre hívásával megmenteni a hont. Kétségtelen, hogy mostanság a demokratikus és liberális eszméknek kezd konjunktúrája lenni s hiába mondotta Kállay miniszterelnök, hogy felelősség nélkül nem szabad politizálni. Bartha „kegyelmes” nem hallgat a magyar szóra s a mai nehéz időkben bontogatja a magyarság politikai egységét. Tehát nálunk járt a „kegyelmes elnök úr” és amint értesültünk, megalakult a kolozsvári párttagozat is, amelynek az elnöke Sándor József lett, az öreg politikus, aki valószínűleg nem igen van tisztában azzal, hogy milyen társaságba keveredett, s már csak kora miatt sem tudja, hogy mit cselekszik. Felvezették? Lehet, sőt minden bizonnyal ez a valóság. Értesültünk szerint szorgalmasan gyűjtik egyelőre a — zsidó származású tagokat. Az apróbb csillagok közt ott látjuk Seres urat, aki fennhéjázó pillanataiban hírlapírónak szokta magát titulálni. Mint ilyen, egyetlen szakmabeli sem ismeri, legfeljebb a magánintézetek igazgatósági szobáiban titulálják „szerkesztő”-nek. Rossz nyelvek arról is suttyognak, hogy Seres, alias Schwartz úr, valójában a román rendőrséggel tartott fenn élénk kontaktust. Míg az újságíróasztal mellett hallgatózott, a szerkesztők oduszóltak hozzá. Seres úr jelezze miről beszélünk, nehogy hamis jelentések érkezzenek a rendőrséghez. A kolozsvári pártvezetőség listáján, mint al-elnök szerepel dr. Weisz Sándor is, aki a román uralom idején rövid ideig képviselő volt, az utóbbi időkben azonban képügynökséggel szerzett tekintélyes

szerepet, aminek most hiányoznak a politikai babérok.

Az alakuló ülés után a Newyorkban vacsora volt, de amint értesültünk, azon mindössze tízenegyen jelentek meg. A meghívottak legnagyobb része távol tartotta magát, mert az újdonsült párttagok nem akarták, hogy nyilvánosan szerepeljenek a kilencven százalékos rendezetlen vallású párttagokkal. Különben a pártvezetéssel kapcsolatban azt rebesgetik, hogy az új párttitkárok és ügynökök az újdonsült tagoktól bármily összegű tagdíjakat elfogadhatnak. Az egyik titkár úr henegeve mesélte el, hogy neki szabadságot adtak a pártvezetés munkájában. Felvehet bármilyen magas tagdíjat, mert a pártvezetéssel szemben elszámolási kötelezettséggel nem tartozik.

Az új párt tehát elindult, a honnétés nagyban folyik s az eszméért — áldozatokat kell hozni...”

Már most Nagyváradról is megállapíthatjuk, hogy itt is járt a fenti „Bartha kegyelmes úr”. Itt is tárgyalt kétes egzisztenciákkal, önkéntes „újságírókkal”, rendezetlen vallású polgárokkal. Itt is megkezdtek a szervezést s különösen a zsidóságot tömörítik a független polgári pártba. Seres úr alteregoja itt is működik, talán nem is egy. Itt is vettek fel tagszerző ügynököket havi fixre és fejenkénti százalékra. Itt is csak anyai az érteke és a jelentősége a független polgároknak, amennyi Kolozsváron és az ország bármely vidékén.

Kalász vezetőnöi tanfolyam az Immaculata zárdájában

Több mint 30 egyházmegyei tanítónő vett részt a tanfolyamon

Nagyvárad, augusztus 27. Egy éve mult, hogy Nagyvárad összegyűjtötte a falvak katolikus tanítóit és megtárgyalta velük falvaink leányainak nevelési kérdéseit. Az idén ismét harminc tanítónőt gyűjtött össze a Kalász, hogy többnapos vezetőnöi kurzuson kiképezze őket a leányok nevelésére.

Felkerestük a vezetőnöi tanfolyamot, amelyet az idén az Immaculata zárdában rendeznek. Meg is jelenik azonnal Illéssy Mária, a nagyváradi egyházmegye Kalász titkárja és lelkes szervezője; mosolygó arccal adja meg a választ kérdéseinkre. Az ő felvilágosítása alapján megtudjuk, hogy több mint 30 tanítónő gyűlt össze a váradi egyházmegye egész területéről.

Érdeklődünk az után is, hogy van megelégedve az elmúlt évben kiképzett tanítónők munkájával. Mert minden kurzus csak annyit ér, amennyit a tanultak alapján később a leányköri munkában dolgoznak. Szép eredményeket hozott a múltévi kiképzés, amit mutat a nagyváradi Kalász nap is Szent László ünnepén. Pedig tavaly mégcsak úttörő munka volt. Az idén többen is jöttek mint az elmúlt évben. S ez a második kurzus kell, hogy még nagyobb eredményeket hozzon, mert újabb 30 községre terjed ki a

szakképzett munka.

A vezetőnöi tanfolyam megismerteti a leányokkal a Kalász mozgalom célját és szervező eszközeit, az Akció Katolikával való együttműködés módját, az egyházközségi munkát, felvilágosítást ad a gazdasági nevelés egyes kérdéseiről, s arról, hogyan kell kapcsolódni a népművelésbe, majd pedig a nevelés és világnézet szerepéről, tárgyal arról, hogyan valósuljon meg a művészet és izlés a családi otthonban, hogyan szolgálja a család a kultúrát. Különböző világnézet-előadások is szerepelnek a tanfolyam tárgysorozatában, így például szó lesz a biztos világnézet alapról, a mozgalom erkölcsi és nemzeti alapjairól, sőt a nemzetvédelmi miniszterium egy kiküldöttje a közvélemény irányításáról fog előadást tartani. A gazdag programot kiegészíti a liturgiaoktatás és a katekizmus tanításának az elmélyítése.

Előadók: dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó helynök, Molnár János prelátnak kanonok, Illéssy Mária, Steitner Andre központi vezető, Legyeza Mária, Litscheidl Margit, Békési Gellért, Vidár József népművelési titkár, Horváth Ilona igazgatónő, Hollós Ilona tanítónő, Békely Ferenc hittanár, Hell Imre A. C. titkár, Horváth Lajosné csanádegyházmegyei Kalász

titkár, Libor István esperes, a Kalász váradegyházmegyei igazgatója, András Ede tanár, dr. Virágh Jeromos.

A tanfolyam 21-én kezdődött háromnapos lelki gyakorlatokkal, amelyet Békési Gellért pannonhalmi főiskolai tanár tartott. A befejező ünnepség pedig 30-án lesz délután 5 órakor, amelyre az érdeklődőket is szívesen látja a tanfolyam vezetősége.

ELSŐ ÉVFORDULÓ

Egy éve temette az ország nagy hőseit, a hősi halált halt Kormányzóhelyettes, vitéz nagybányai Horthy Istvánt. A temetés gyászba borította az országot és minden magyar ember lelkét. A gyász komor feketeségén túl azonban ott ragyogott minden magyar lélekben a tudat, hogy vitéz nagybányai Horthy István önkéntes áldozata a nemzet belső erejét gyarapítja és ellenálló képességét növeli. Mindenki tudta és érezte s mindmáig is érzi, hogy a hős halála nem megsemmisülés, hanem beolvadás a nemzet alkotó és fenntartó géniuszába. A földről eltávozó lélek vakítófényű csillagként ragyog az ország horizontján, nem rövid hulló csillagként, hanem örökké álló csillagként. A hősök halála bármilyen tragikus és fájó, ez az egyetlen halál, amely mégis felemelő. A hős nem hal meg hanem megdicsőül.

A koporsót, amelynél egy egész nemzet mondott búcsút a hős földi maradványainak, nem tudta elfelejteni az ország. Az első évfordulón magabiztos bensőséges lélekkel emlékezik meg a gyász komor pompájáról minden magyar ember. A kormány az évfordulón részvétét és együttérzését fejezte ki a Kormányzó Ur előtt. A templomokban az istentiszteletek és szentbeszéd a Kormányzóhelyettes és az ország, az egész magyar elesett hősök emlékének szólnak. Az elesett hősök élén ott áll ifjú magyar Ikarosként a hős halált halt Kormányzóhelyettes. A nemzet nemcsak az életben, hanem halálában is egybeforrott vezetőjével.

Nagyváradon a Székesegyházban ünnepélyes gyászmise volt, amelyet dr. Lindenberger János nagyprépost mondott fényes papi segédlettel. Az ünnepélyes gyászmisén úgy a katonai, mint a polgári hatóságok képviselői és kiküldöttjei résztvettek. A honvédtisztek és altisztek nagy küldöttségét Zombolyi tábornok vezette. A vármegye részéről népes küldöttség élén dr. Czifra Kálmán főispán, a város részéről dr. Hlatky Endre főispán és dr. Gyapay László h. polgármester, a posta részéről dr. Erdélyi Géza postafőigazgató jelent meg. — Képviseltették magukat a többi hatóságok és közületek is.

tüntetni, hogy az egész év folyamán — az újabb kötelezettknél 1943. július 1-től — bármilyen címen összesen mennyi járandóságot kapott. A kimutatásban megnevezett minden egyes személyre nézve fel kell tüntetni azoknak az összes járandóságoknak együttes összegét, amelyeket a megnevezett személy a vállalatól az év folyamán bármilyen elnevezéssel kapott. Az egyes személyek járandóságának összeadása után mutatkozó eredmény, vagyis a vállalat részéről a kimutatásban felsoroltak javára teljesített összes szemlévi kiadások együttes összege az illeték alapján. A vállalat a kimutatás beterjesztése mellett az abban feltüntetett járandóságok után járó nyugtáitelléket évenként a következő év január hó végéig köteles az illetékes m. kir. adóhivatal postatakaréknépzési csekk-számlája javára befizetni.

Az előbbi bekezdésben említett kimutatás helyességéért és az esetleges hírségért a kimutatás elkészítésével megbízott személy, továbbá részvénytársaságnál és szövetkezethél az igazgatóság tagjai, korlátolt felelősségű társaságnál az ügyvezetők s ha a korlátolt felelősségű társaságnak felügyelőbizottsága van, a felügyelőbi zottság tagjai a vállalattal egyetemle gesen felelősek.

A Budapesti Kereskedelmi és Ipar kamara a m. kir. pénzügyminiszte riummal tárgyalásokat folytatott ar ranézve, hogy a kisebb ipari és ke reskedelmi vállalatok a nyugtáitellé ket ne a fentiek szerint, évenként pénzben, hanem az alkalmazottak kereseti adójának befizetése kapcsán, havonként szerkesztendő illetmény jegyzékben róhassák le.

Dr. Sürü István.

Ullein-Revitzky Antal könyve a trianoni béke-szerződésről

A Budapesti Ertesítő jelenti: Most hagyta el a sajtót *Ullein-Revitzky* Antal rendkívüli követ és meghatalmazott miniszternek „A trianoni szerződés terü leti rendelkezéseinek jogi természeté” című könyvének magyar kiadása. A szer ző művében kimutatja a trianoni szer ződés területi záradékának érvénytelen ségét, rámutatva, arra, hogy a terület átengedéseket nem tették függővé az érdekelt lakosság akaratától és hozzá járulásától. Arra a következtetésre jut, hogy olyan területszerzés, amely a há ború következtében népszavazás mellő zésével következik be, nem egyéb kö zönséges hódításnál. A trianoni szer ződés esetében a népek önrendelkezési jo gát már csak azért is alkalmazni kellett volna, mert erre a szövetséges hatalmak ünnepélyes ígéretet tettek. A soproni népszavazás a leghatározottabban meg mutatta, hogy amikor szavazást alkal maztak, a lakosság kinek a javára dön tött. Azok az államok, amelyek magyar országi területeket birtokoltak nem hi vatkozhattak az elbirtoklásra sem, mert birtoklásuk nem volt sem békés, sem megszakítás nélküli.

ÉRTESÍTÉS. A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület Rubázati és Textil Iparosok szakosztályja értesíti tagjait, hogy folyó hó 31-én, kedden este fél 8 órakor tag gyűlést tart. Felkérjük a szakosztály minden tagját, a napirend fontosságára való tekintettel, saját érdekében min denki okvetlen megjelenni sziveskedjen. Elnökeég.

Gyűlést tart a katolikus Diákotthonmozgalom nagyváradi nagybizottsága

Dr. Hlathy Endre főispán nyitja meg a díszgyűlést

(Nagyvárád) Több ízben is megemlékeztünk arról hogy a kat. Diákotthonmozgalom nagyváradi egyházmegyei nagybizottsága folyó hó 26-án alakuló díszgyűlést tartja vá rosunkban. Ertesítésünk szerint az a díszgyűlés fenti időpontban a pro montrei gimnázium dísztermében a következő műsorral folyik majd le: 1. A díszgyűlést megnyitja dr. Hlathy Endre Nagyvárád város főispánja 2. Ünnepi beszéd, elmondja dr. Koszterszitz József pápai kamarás pesti Szent Imre kollegium igazgatója. 3. Zongoraszám, előadja dr. Szalay Elemér a városi zenekola igazgatója. 4. A kat. Diákotthonmozgalomról az apák, elmondja dr. Balogh József

MÁV főmérnök, Emericana-szűpriez. 5. A kat. Diákotthonmozgalom és az egyetemi ifjuság, elmondja dr. Martenffy András egyetemi hallgató. 6. A kat. Diákotthonmozgalom és az egyetemi ifjuság, elmondja dr. Martonffy András egyetemi hallgató. 7. A kat. Diákotthonmozgalom és a közepiskolai ifjuság, elmondja Góg Tamás közepiskolai tanuló. 8. A kat. Diákotthonmozgalom és az iparos ifjuság, elmondja Kemény Zsigmond a K. I. O. E. képviselőtélben. 9. Zárszó, mondja dr. Schifferl Béla apostoli kormányzói helynök. A kat. Diákotthonmozgalom nagy fontosságu gyűlésére a belépés díjtalan és az érdeklődőket a rendezőség szívesen látja.

Felemelték a villanyegységárakat

92.1 fillér a világitási és 45.4 fillér az ipari áram kilowattórája

Nagyvárád thj. város plögármestere 255585—1943 szám alatt alábbi bir metményt adta ki:

A törvényhatósági közgyűlés folyó évi augusztus 26-án hozott határo zata alapján értesitem a város közön ségét, hogy a M. Kir. Közéllátásügyi miniszter úr a Belügyminiszter úrral és az Iparügyi miniszter úrral egyet értve 34.700—1943. K. M. számú ren deletével az általános árrendezések kel összhangban országosan megállá pította a közhasználatu villamosmü velk által felszámítható új egységárat. Ezen rendelet értelmében a M. Kir. Iparügyi Minisztérium 17373—1941-XX. számú rendeletével kiadott engedély-okirathat megállapított és 1943. június 30-ig érvényben volt vi llamosegységárák visszamenőleges ha tállalval 1945 július 1-től kezdődőleg 41.85 százalékkal emelkednek és en nek következtében Nagyvárád város területén az eddigi kilowattóránkénti 65 fillér világitási egységár 92.1 fillérre, az ipari áram legmagasabb egy ségára pedig 32 fillér helyett 45.4 fillérre emelkedik.

A hivatkozott miniszteri rendelet ugyanilyen arányban állapította meg a nagyipari, háztartási, fűtési és fő zési, valamint a mezőgazdasági és malomfogyasztás új egységárait, úgy szintén a fogyasztásmérőknek, mérő berendezéseknek, valamint a villamos energiaszolgáltatással összefüggő egyéb berendezéseknek csatlakozási, fel- és leszerelési, áthelyezési, he- és kikap csolási, kölesönzési, karbantartási, el lenőrzési és felülvizsgálati díjait.

A részletes új árszabás Nagyvárád város közüzemének központi irodá jában Mezey Mihály-utca 12 sz., a hi vatalos órák alatt a fogyasztók által megtekinthető és kívánságra az ön költségi ár megterítése ellenében nyomtatásban beszerezhető.

Az 1943. augusztus havi fogyasz tást már az érvényben lévő új egy ségárákkal fogja a villamosmü ki számolni, míg a július havi különbö zetet két egyenlő részletben az 1943 szeptember és október havi fogyasz tásokkal egyidejűleg fogja felszámí tani.

Kiegészítette tisztikarát a Kereskedelmi Csarnok textil-szakosztálya

Teljes egészében életbe lépett a textilrendelet

Nagyvárád, augusztus 27. A Nagy váradi Kereskedelmi Csarnok texti l-szakosztálya folyó évi augusztus hó 26-án tartott szakosztályi ülésén a korábban megválasztott tisztikart ki egészítette és pedig: díszelnököknek Cziller Imrét, tiszteletbeli elnököknek: Zakariás András Károlyt, Hajnal Jó zsefet, Paróczay Istvánt, alelnököknek: Horváth Károlyt és Weber Ödönt, előadónak: Fajzi Jánost és Iván Jánost választották meg egyhangulag. A napirend letárgyalása után Cserzy Béla dr. Kereskedelmi és Iparkamara titkára hosszas és részletes előadás

ban ismertette a textiláru elosztására vonatkozó rendelkezést, alapelveket és a textil bevásárlási könyvecskék miként való felhasználását. Úgy a renDELETEH, mint a textilkönyvecskék felhasználásához többen hozzászóltak és a felszólalóknak Cserzy Béla dr kimerítően válaszolt. A textil-rende let és a textil elosztásnak új rendje tehát teljes egészében életbe lépett és úgy a kereskedők, valamint a vá sárló közönség érdeklődéssel várja a textil kérdésében az új rendnek gya korlati megvalósítását és bevalását.

Ünnepi műsor az Ipartestület vasárnapi szabadteri előadásán augusztus 29-én délután 7 órai kezdettel

Az Ipartestület műkedvelői gárdájá nak szabadteri előadása kibővül egy ün nepi számmal. A Falu rossza népszimnő előadása előtt a „Szózat száz éves” cím mel ünnepi beszédet mond Kiss János ny. leánygimnáziumi igazgató. Szavai Mogyoróssy Győző. A Szózatot éneklí a Budai Dalárda.

Az előadásra hivatalos minden ma gyar testvérünk.

Belépőjegyek: 2, 3, 4 pengő.

Az Ipartestület rendezőbizottsága.

Minden honosító eljárás nélkül érvényesek a régi román iskolai bizonyítványok

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány rendeletet adott ki, amely intézkedik, hogy a volt csehszlovák köztársaság, a román királyság és a volt jugoszláv királyság területén mű ködő tanintézetekben (egyetemek, főiskolák és iskolák) szerzett okleve leket és iskolai bizonyítványokat ké pesítés szempontjából a hasonló ha zai tanintézetekben szerzett okleve lekkel, illetve iskolai bizonyítványok kal mely esetiben kell külön honosító eljárás nélkül is egyenlő értékűnek tekinteni. A rendelet a Budapesti Közlöny pénteki számában jelent meg.

Göndörék újra Nagyváradra jönnek

Az ismert fő-utcai cukrászda ter raszán a kánikulai napsütésben mo solygós arcu úr kanalazza a fagy laltot.

— Ni, ni, hisz ez Göndör Ferenc, a nagy sikerrel itt szerepelt Tip-top revü igazgatója! — telepedünk le melléje és kérdezzük, mi járásban van újra Nagyváradon?

— Nemesak azért vagyok itt ismét, — mondja Göndör igazgató, mert nagy on szeretem ezt a kedves várost, hanem közkívánatra szeptember 3-án újra visszajövünk Nagyváradra. A Szigligeti Színházban tartjuk újra elő adásainkat, amire már megkaptam az engedélyt a város vezetőségétől.

— A műsorunk igazi szenzáció lesz, azt külön meglepetésnek tartogatom a város közönsége számára, amely annyi szeretettel látott itt bennünket minden alkalommal. Világhírű artis tákkal tárgyalok, de ebből részleteket még nem árulhatok el, majd megtud ja a nagyközönség az újsághirdetések ből és a plakátokból, amiket ki adnak. Egyelőre csak annyit, hogy a világhírű Riewels-csoporttal is tár gyalásba vagyok. A Riewels-család, amely az artista-világ legremekebb teljesítményét nyújtja, már 3 hónap óta állandóan Budapesten szerepel és estéről estére a közönség kedvence. „Akrobat. oóóh” számukkal kacagtat ják meg a közönséget és ringatják valóságos, gond nélküli, békebeli han gulatba. A műsor többi száma termé szetesen méltó lesz majd ezekhez, a nagyszerű művészekhez, ha mindeu úgy sikerül, amint tervezem és amire legbiztosabb kilátásaim vannak.

— Hát csak jöjjenek, igazgató úr! — búcsúzunk el. — Legyen nyugodt a közönség itt maizukat majd ismét telt házzal fogadja...

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZERKESZTŐI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza

Serédi Jusztinián biboros hercegprímás levele az ifjúság honvédelmi nevelésének országos vezetőjéhez

A leventeintézmény megvalósítója jelentősebb: „vallás nélkül nincs nevelés, nincs család, de nemzet sem!” A Levente Hírközpont jelentése szerint az elmúlt kiképzési év husvétii lelkigyakorlatain 862.495 iskolán kívüli levente vett részt. Ebben a számban nincsenek benne a középkorú ifjak. Ezt az eredményes vallásos munkát vitéz Bédly Alajos altábornagy, az Ifjúság Honvédelmi Nevelésének és a Testnevelésnek Országos vezetője, közölte Serédi Jusztinián biboros hercegprímással, aki viszontválaszként az alábbi levelet küldte az Ifjúság Honvédelmi Nevelésének Országos vezetőjének:

„Méltóságos Altábornagy Ur! A levente lelkigyakorlatokról szóló szíves jelentését örömmel vettem tudomásul. Hálásan köszönöm Excellenciának messzelátó és a jövőt az emberben a lelket is számbavevő eszközök felhasználásával előkészítő munkáját, melynek a husvétii lelki megújulásban az Istennel való egyesülésben oly szép eredménye volt. Fogadja Excellenciád kiváló tiszteletem nyilvánítását. Esztergom, 1943. július hó.

Serédi Jusztinián s. k.
 biboros hercegprímás,
 esztergomi érsek.”

Vito Mussolini él. Zürichből jelentik: A Neue Zürcher Zeitung jelenti Chiassóból, hogy több újság közölte azt a hírt, hogy Vito Mussolini, a Popolo d'Italia igazgatóját a tüntetők megölték, vagy hogy a haditörvényszék halálra ítélte és agyonlőtték. Helyes helyen hangoztatják, hogy Vito Mussolini életben van és Milánó közelében egy helységben a hatóságok őrzete alatt áll.

A SZT. ORSOLYA-RENDI Róm. Kat. Leánygimnáziumban a magánvizsgálatok szeptember 2-3-án (írásbeli), 4-én (szóbeli), a javítóvizsgálatok 6-án lesznek. A leányliceumban a javítóvizsgálatok szept. 7-én vannak. Pótheiratások mindkét iskolában október 28-30-án. **Igazgatóság.**

Tortoni gróf öngyilkos lett. Rómából jelentik: (B. T.) Tortoni gróf, a fasiszta rendszer anyja, és gyermekvédelmi hivatalának vezetője és a párt direktorium tagja, római lakásán agyonlőtte magát.

7 MILLIÓ 700 EZER PENGŐ KOLOSVÁR KÖLTSÉGVETÉSE. Kolozsvárról jelentik: Kolozsvár város évi költségvetését a városi számvevőség alapos munkája után a törvényhatósági bizottság még ez év elején 7.753.568 pengővel elfogadta. A költségvetés tárgyalásánál nem volt vita. A bizottság egyetlen tagja sem bírta az egyes tételeket s így olyan gyors útban történt meg a költségvetés letárgyítása, amire a város történetében eddig nem volt példa.

KORONA Filmszínház Családunk szégyene Nagysikerű zenés bohózat

Főszereplők: Goll Bea, Turay Ida, Vaszary Piri, Mály, v. Benkő, Hajmássy

Haláltánc

Főszereplői: Goll Bea, Uray, Lázár Mária, Somlay

Péntektől a
CASINO-ban

ÚJ SZIKVIZGYÁRAT LETESITENEK NAGYVÁRADON. A Kereskedelmi Cezárnok közli: A nagyváradai vendéglátó iparosok f. évi augusztus hó 26-án tartott intézőbizottsági ülésükön elhatározták, hogy a saját fogyasztásuk kielégítésére az ördöggyárat alapítanak. A vendéglátó iparosok körében az életrévaló eszme iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik, úgyhogy a közeljövőben egy szinkeresztény gyárral fog Nagyvárad gyáripára szaporodni.

Teljes üzemszünet a Rimanóczy fürdőben. A Rimanóczy fürdőben folyó átalakítási munkálatok szükségessé tették, hogy rövid időre a fürdőüzemet leállítsák. Az üzemszünet folyó hó 29-én, vasárnap kezdődik. Ettől az időponttól kezdve mind a kádfürdő, mind a gőzfürdő működése szünetel. A fürdő üzembehelyezését ismét hírlapi úton közöljük a közönséggel.

PÁLYAZAT SEGÉDJEGYZŐI AL-LÁSRA. A Hivatalos Lap augusztus 26-i száma pályázatot hirdet Békés vármegyében a gyulai járáshoz tartozó Kétegyháza községnél egy segédjegyzői állásra.

SZERVEZETT BANDA LOPKODJA A MACSKÁKAT A FŐVÁROSBAN. Különös lopási ügyben indított nyomozást a főkapitányság. A főváros különböző kerületeiből összesen mintegy kétszázötven bejelentés érkezett szerdán délig a közönségi ügyeletre, melyek arról szólnak, hogy kedvelt és többnyire értékes macskákat lopkodják. Szerdán délután egy grófnő jelent meg a kapitányságon s előadta, hogy 250 pengőt érő kedvenc angora-macskáját ismeretlen tettesek elvitték. A rendőrség széleskörű nyomozással már megállapította, hogy egy szervezett macskatolvajbanda lopkodja az állatokat. Ezeket leölik, lenyúzzák őket és a macskák bőrért szűcsöknek adják el, akik feldolgozva értékesítik. A késő esti órákban sikerült is a banda egyik tagját kézrekeríteni, úgy hogy minden valószínűség megvan arra, hogy társait elfogják.

Ha étvágya nincs, úgy igyék néhány napon át reggel élgymorra felpohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet, mert ezáltal bélműködése szabályozódik és így egész emésztése rendbejöhethet. Kérdezze meg orvosát!

FEHER VERÉB. Nemrég nagy feltűnést keltett Frankfurtban egy hófehér verébfióka, amely éppen első ezárnypróbalgatásait végezte. A rigók között aránylag nem ritka az albinó, de a fehér veréb a legnagyobb ritkaságok közé tartozik.

GÁZZAL HAJTOTT HAJÓ. Néhány hónapja helyezték üzembe az első gázmezhajtású kereskedelmi hajót Dániában. A kísérlet kitűnően bevált. A hajó egész cementgyárák szállítására van berendezve. 80 méter hosszú. 3000 tonna űrtartalmu és 120C lóerős motorja van. A gázt két hatalmas generátor szolgáltatja. (TFK)

„Feketéző” pékeket ítélte el az usz-orabiróság. Nagyvárad, aug. 27. Bende Imre sarkadi pékegéd, Keszttyüs András kifutó és özv. Bende Sándorné, Milnár Erzsébet ellen egyrendbeli, folytatólagosan elkövetett közszükségleti cikk jogellenes elvonásának vétsége címén vádat emelt a kir. ügyészség, azért, mert a péküzlet részére kiutalt lisztből készült kenyérből 2100 kilogrammot jegy nélkül, „feketén” árusítottak el. Az ügy ma délelőtt tárgyalta a nagyváradj törvényszék dr. Bókai-Papp Ernő tanácsa, mint usz-orabiróság. A vádlottak kihallgatásuk során egymásra igyekeztek háritani a felelősséget, a bíróság azonban mindhármuk bűnösségét megállapította a vádbelvi cselekményben és ezért Bende Imrét 300, Keszttyüs Andrást 150, özv. Bende Sándornét 200 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

ITT AZ ÜVEGCIPŐ. Az üveg sokoldalú alkalmazása egy német szabadalommal bővült. Villamos úton üsz szeizzított üveg- és fémfonalakból a szabadalom előírása szerint cipőtalpakot és felsőrészeket készítenek. Az így nyert anyag a fém- és üvegszálak összetétele szerint egész puha és hajlékony, vagy merev és erős lehet. (TFK)

A GYORSIROKAT VIZSGALÓ BIZOTTSÁG ELNÖKSÉGE. A kultuszminiszter öt év tartamára a Beszedirő Gyorsírókat és Gyakorló Gyorsírókat Vizsgáló Országos Bizottság elnökévé dr. Márki-Zay Lajost, alelnökévé dr. Nemes Zoltánt, tagjaivá dr. Acsay Tihamért, Blaszovszky Miklóst, Fodor Antalt, dr. Hazai Árpádot, dr. Majercsik Sándort, dr. Némethy Lászlót, dr. Rapcsák Lajost és Zelovich Dezsőt nevezte ki.

A Vas- és Fémipari szakosztály felhívja tagjai figyelmét, hogy szesz és enyv utalványait a legrövidebb időn belül vegyék át a szakosztályi irodában, mert különben az utalvány hatályát veszti. Továbbá értesítjük a bádigos mestereket, hogy a kiutalt cement átvétele végett f. hó 30-án jelentkezzenek Antony és Vargha cégnél. Elnökség.

ÉLETBELEPTEK AZ ÚJ KOKSZÁRAK. A közellátásügyi miniszter jóváhagyta a Gázgyár által termelt koksz új eladási árait. Az Óbudai Gázgyárban átadva a dabos koksz ára métermázsánkénti ára 12 P, a dió I. koksz 12.20, a dió II. koksz 11.30, a darakoksz 6 P, az öntődei koksz ára 12.20 P. Az Óbudai Gázgyárból lófogattal hazaszállítva az árák minden fajtánál métermázsánként 1.30 pengővel drágábbak. A Gázgyárban átadva a darabos koksz koksz 45 fillérel kerül többbe, mint az óbudai telepen míg a belső telepekről hazaszállítva, az árák ugyan-csak 1.30 pengővel drágábbak, mint a telepi árák. (Magy. Tud.)

KONDÁST KERES A VÁROS. Nagyvárad thj. város polgármesteri hivatala 2848-1943 szám alatt a következő hirdményt adta ki: A városi közlegelőre kijáró csürhéhez egy csürhész azonnali hatállyal felvétetik. Az érdekeltek jelentkezzenek a gazdasági ügyosztályon (Városháza II. em. 26.), ahol az egyébfeltételek is ugyanott megtudhatók.

ÜNNEPÉLYESEN LETETTIK A GYULAI SZANATORIUMI KÁPOLNA ALAPKÖVÉT. Nagyvárad, aug. 27. Szerdán, f. hó 25-én délelőtt ment végbe ünnepélyes szentmise keretében a gyulai tüdőbetegszanatórium új kápolnájának alapkövetéle. Az alapkövetéle szertartását dr. Lindenberger János nagyprépost végezte fényes pápi segédlettel. A kápolnát a Tüdőbeteg Szanatórium Egyesület építeti Árpádházi Szent Margit tiszteletére szentéavatása alkalmából.

EUROPA SZENTERMELESE EMELKEDIK. A háborus gazdálkodás mind több és több szentet követel, ezért szükség van rá hogy a szénbányászati a legkorszerűbb eszközökkel növelje a termelés. Rövid idővel ezelőtt állították üzembe Európa legnagyobb AEG-emelőjét, amely óránként 552 tonna kitermelt szentet emel egy kilométer magasságba. Ez a teljesítmény jóval nagyobb az eddigi bánya-rekordnál, amely óránként „csak” 140 tonna volt. Természetesen nem minden szénbánya dolgozik ilyen óriás mértékben, azonban már néhány hatalmas gép beállítása is eokat lendít az általános szénellátási helyzetben.

SVAJCI KERESKEDŐK PANASZA: KEVESESEN VÁSÁROLNAK RUHANEMŰT. Zürichből jelentik. Ahg van kereslet a kereskedelemben. Nagy hirdménynek és reklámok, melyek az idén sokkal hamarabb, mint az előző években hirdették meg az áruaktárok csökkentését szolgáló kiárusításokat, eredmény nélkül maradtak. A vásárló közönség körében nem sikerült nagyobb érdeklődést felkelteni. Az általános üzletmenet „nagyon csendes”. Nemi élelnebb forgalmat csak a sportruhakereskedők észleltek. Bizony ilyesmi is lehetséges a háborus Európában...

A műjég új ára

Értesítjük a T. fogyasztó közönséget, hogy a műjég eladási árát a m. kir. közellátásügyi minisztérium 44.551-1943. sz./X./3. b. rendelete alapján 1943. augusztus 26-tól az alábbiakban állapítottuk meg:

12.5 kg-os tábla nagybani eladás esetén telepen 0.70 P, házhoz szállítva 0.90 P kicsinybani eladás esetén házhoz szállítva 1 P, telepen 0.80 P. Nagyvárad, 1943. augusztus 26.

Nagyvárad thj. város jeggyára.

Milyen lovakat neveztek be a lóversenyekre?

II. *Urlovasok Szövetkezete díja*, Gátverseny-handicap, 2000 P. Táv. kb. 2400 m. (13 aláírás.)
 13. Karátson L. hadgy 4é p her Saskatoon.
 III. *Ináncsi díj*, Handicap, 1500 P. Táv. kb. 1200 m. (18 aláírás.)
 18. Demeter G. fhdgy id. p her Primás.
Második nap, Vasárnap, szeptember 5.
 II. *Gróf Tisza István emléktverseny*, Akadályverseny-handicap, 3000 P. Táv. kb. 3600 m. (12 aláírás.)
 12. Demeter G. fhdgy id. p her Primás.
 III. *Bihar vármegye díja*, Sikverseny, 1000 P. Táv. kb. 2400 m. (11 aláírás.)
 9. Ifj. Csarnai G. ur id. sz k Solyom (fv.)
 10. Demeter G. fhdgy id. p her Primás.
 11. Gr. Stubenberg J. id. p k Nóra (fv.)
Harmadik nap, Szerda, szeptember 8.
 I. *Vitáz Muhr Albert emléktverseny*, Gátverseny, 1000 P. Táv. kb. 3200 m. (7 aláírás.)
 6. Demeter G. fhdgy id. p her Primás.
 7. Gr. Stubenberg J. id. p k Nóra (fv.)
 II. *Magyar Lovaregylet díja*, Gátverseny, 2000 P. Táv. kb. 2400 m. (15 aláírás.)
 15. Karátson L. hadgy 4é p her Saskatoon

Teherközlések

II. *Urlovasok Szövetkezete díja*, Gátverseny-handicap, 2000 P. Táv. kb. 2400 m. (13 aláírás.)
 5é Gonosz Pista 86. 4é Hugó 78 3é fpe 76 1/2. 4é Phantasia 74 1/2. id. Ezresbankó 73 1/2. 5é Jó reggelt! 69. id. Sydney 67. 6é Ferkó 66 1/2. 4é Torma 66 1/2. 3é Legyező 66. 3é Szabadka 64. 3é Dobsina 63. 4é Saskatoon 62.
 III. *Ináncsi díj*, Handicap, 1500 P. Táv. kb. 1200 m. (18 aláírás.)
 3é Ipe 80. 4é Diadalittas 80. 4é Hugó 78. 3é Sirály 75. 5é Tourbillon 72. 4é Dorbézló 71. 4é Baku 70. 5é Gamine 70. 3é Hitves 69 1/2. 4é Forma 68. 5é Jó napot! 67. 6é Gábor 67. 3é Szabadka 66. 3é Presto 66. id. Primás 57. 3é Fldéi 55 1/2. 3. Szipirtóy II. 55. 3é Bátoró 55.

Második nap, Vasárnap, szeptember 5.
 II. *Gróf Tisza István emléktverseny*, Akadályverseny-handicap, 3000 P. Táv. kb. 3600 m. (12 aláírás.)
 5é Gonosz Pista 81. 4é Phantasia 72 4é Hugó 69 1/2. id. Honvéd 69. id. Ezresbankó 69. 5é Jó reggelt! 65 1/2. 6é Ferkó 64 1/2. id. Sydney 60 4é Torma 59. 6é Volna 57 1/2. id. Anizs (fv.) 55. id. Primás 55.

Szolgalatos nyögyszertárak:

II. CSOPORT:

ARANYAS Gyógyszertár, Szt László tér 6. (M. Kain E.) 25-74.
 FEHER KERESZT Gyógyszertár Rákóczi-u. 2. (Pakala Gy.) 14-46.
 SZENT LASZLÓ Gyógyszertár, Szent István-tér 1. (K. Hegedüs I.) 19-29
 MEGVALTÓ Gyógyszertár, Gróf Teleki Pál-u. 55. (Németh L.) 32-01.
 A gyógyszertárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombat reggelig tart.

Hirdesse a Magyar Lapokban

Oltott mészbe esett egy váradi napszámos Szerencsétlenségek a város területén

Nagyvárad. Zsenge Mihály napszámos az építkezéshez szükséges mészrel oltotta, miközben véletlenül megcsuszott és beleesett a forrásban lévő mészbe. A baleset következtében másodfoku égési sebeket szenvedett. Súlyos sérüléseivel otthon ápolják.
 Vékony István 41 éves lakatos a villamos kocsiműhelyben dolgozott, miközben kezefejét véletlenül súlyosabb sérülés érte. Gyógyulása 8 napon túl várható.
 Pap József Mező-utca 13. szám alatt lakó téglagyári munkás a Star téglagyárban munkaközben lábára

huzta a vaskocsit. Sérülését az OTI orvosa kezeli.
 Balog Ferencné Kaszárnya-utca 103. szám alatt lakó mészáros neje véletlenül elesett és a bokáját törte. A kórházban vették ápolás alá.
 A szolgálatban lévő rendőr észrevette, hogy a Mussolini-téren egy piaci munkás rosszul lett és eszméletét veszítette. Esés közben fejét és arcát is összezúzta. A szerencsétlenül járt embert bevitték a mentők a kórházba, ahol dr. Szantner orvos vette kezelés alá. A rendőrség baleseti osztálya megállapította, hogy a munkást Kővári Istvánnak hívják. Gyógyulása 8 napon túl várható.

Négy gyermekhalott áldozata van a nagyürögdi lámparobbanásnak

— Meghalt az anya is —

(Nagyvárad.) Lapunk tegnapi számában jelentettük, hogy Nagyürögdon súlyos szerencsétlenség történt Szerdán este 9 óra tájban az Erdő-utca 278 számú házban. Karcis Mária 38 éves, ötgyermekes asszony éppen karonülő gyermekét szoptatta, amikor a mennyezetén függő égő lámpa ismeretlen okból lezuhadt, az asztalra esett s a szertefolyó petroleum pillanat alatt meggyújtotta az asztal körül ülő 4 gyermeket.
 A kétségbeesett anya rémülten próbálta az égő ruhákat eloltani, de közben az ő ruhája is tüzet fogott. Sikoltozására a szomszédok rohantak elő akik végül nagynehezen eloltották a gyermekek lángoló ruháit.

Értesítették a nagyvárad menti mentőket, akik a községbe siettek és első segélyben részesítették az áldozatokat, majd az anyát és öt gyermekét behozták a váradi kórházba, ahol megállapították, hogy valamennyien harmadfoku égési sebeket szenvedtek.
 Csütörtökön délelőtt két testvér, Péter és Laura horzalmos kinok között meghalt, délután 6 órakor pedig a 7 éves Gusztáv követte testvéreit a halálba és meghalt az anyja is. Most már csak a legidősebb fiú van életben, de az ő állapota is válságos.
 A horzalmos szerencsétlenség mely részvétet váltott ki a megyében.

S P O R T

Szép sikerrel szerepeltek az NSE teniszesei Marosvásárhelyen

Liszka és Nagy veretlenül játszották végig a versenyt

A Nagyvárad Sport Egylet női csapata, mint az erdélyi teniszkerület bajnoksapata, Liszka, Körösvölgyiné, Paálné, Mohayné felállításban résztvett a Marosvásárhelyen rendezett csapatbajnoki döntő körmérkőzéseken s azon, valamint az azt követő egyéni versenyeken, igen elismeréseméltó sikereket arattak. A sorsolás következtében az előmérkölzések során, mint az elmúlt évben is, az NSE csapata a Pestújhelyi S. C. évek óta bajnokságot nyerő csapatával került egy csoportba s így csak mint csoport második tudta versenyét bevégezni, de így is az MSE csapatát 6:0 arányban legyőzve, bebizonyította hogy egész Kelet-Magyarország legjobbjai. Végleges eredmények: Női csapatbajnokságokban 1. Pestújhelyi S. C. 2. Balatoni S. C. 3. Nagyvárad S. E. és Debreceni E. A. C. 4. Marosvásárhelyi S. E. és Szegedi T. C. Férficsapatbajnokságokban: 1. Marosvásárhelyi S. E. 2. Miklósi MOVE. 3. Kolozsvári T. C. és Szegedi T. C. 4. Balatoni S. C. és a Győri Cs. E. 5. Képesti A. C.
 Igen szépen szerepelt Liszka Manci

N. S. E. és Nagy Ernő M. S. E., akik mindketten veretlenül játszották végig a vidéki kerületek nagy találkozóját.
 A csapatbajnokságokat követő egyéni versenyek során igen szépen szerepelt Liszka Manci (NSE), aki minden számában első helyezést érve el, bebizonyította, hogy Ernőháznén mellett a magyar vidéki teniszélet legjobbjai. Említésreméltó Paálné szereplése is, aki az igen erős mezőnyben a nyolcadöntőbe került.
 Az egyéni versenyek részletes eredményei:
 Férfi páros: 1. László, BSC. 2. Stolpa BSC. 3. Orosz SztC. és Dóczy, KTC.
 Női egyes: 1. Liszka, NSE. 2. Lászlóné, BSC. 3. Dr. Oláhné, SztC. és Darkó DEAC.
 Férfi páros: 1. László, BSC Draskovits BSC. 2. Fesztetich, BSC Stolpa BSC. 3. Milassin Menkovits GyCsE és Balás, BSC, Orosz SztC.
 Vegyes páros: 1. Milassin GyCsE-Liszka NSE. 2. Stolpa BSC dr. Oláhné SztC. 3. Balás-Kiss BSC /Menkovits GyCsE-Darkó DEAC.

APROHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Borok eladók. Megtekinthetők délelőtti órákban. Váradszöllös, plebaniá, 604
A nagyvárad Vendéglátó Iparosok szódavíz gyárat keresnek megvételre. Ajánlatokat a titkári hivatalba kérik. Nagyvárad, Szent László-tér 4. szám Sas-palota. 613
Moslék eladó. Mátyás Etterem, Szilágyi Dezső-u. 5. 605

Állást nyee

LAPKIHORDÓT keresünk, gyakorlottak előnyben. Jelentkezés a kiadóhivatalban.
Kocsisgazdát keres Dreher-Haggenmacher Nagyvárad Sörgyár azonnali belépésre. Jelentkezni lehet a váradszöllösi telepen délelőtt 10-12 óra között. 598
Keresztény perfekt gép- és gyorsíró, nőt állandó alkalmaztatásra keres dr. Dobay Kálmán ügyvéd irodája, Szaniszló-utca 4. szám. Lehet kezdő is. 609
Gobelin és mozaik festők állandó munkára felvételnek. Szabadság-utca 10. ajtószám 9. 612

Állást keres

Kereskedelmi érettségit végzett üzletharcos 47 éves, irodai munkában, könyvelésben, munkabét elszámolásban járatos, állást keres 15-ére. Cim a kiadóba. 614

Különléle

Fertőtlenítést, poloska, molc és mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313
Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja, Csutorás Szilágyi-utca 7. Telefon 14-21. 664
Kerese Beniczki (Kállai) Ernő volt pénzügyi tisztviselő, bucaresti menekült tartózkodási helyét. Aki tud róla, értesítse öv. Mitykó Lajosné, Budapest XIV. Szugló-u. 86. I. em. 610
Kölcson 5 éves, 5 és fél százalékos költségmentesen „Hitelszövekezetnél”. Bethlen István-u. 6. kapható. 603

Oktatás

Gimnázistákat nagy gyakorlattal rendelkező középiskolai tanár szeptember és október hónapokban a következő iskolaévre felelősséggel előkészíti. Cim a kiadóhivatalban. 615

Ingatlan

Eladó több beköltözhető magánház, bérház és üzletház, telkek, szőlők Talyáné, Szilágyi-utca 12. 493

Lakás

Kerese 2 szobas, konyhás lakást a nagyállomás közelében. Címeket a kiadóba kérek. Ügynököt díjazok. 66

Elveszett

Elveszett Honfy Jenő nevre kiállított fűszer vásárlási könyv és benne 2 db kenyérgyegy. Megtaláló adja le a Magyar Lapok kiadóhivatalába. 591

Kaveházakban és vendéglőkben kéri Magyar Lapok-ot

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LASZLO-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő Feltaláló kiadó: **Dr. Paál Árpád** **Dr. Scheffler Ferenc** a Szent László-nyomda Rt igazgatója

Részült a Szent László-nyomda r. t. körtorgogepen Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám